Talousvaliokunta

Tiistai 22.2.2022 klo 12.15—13.40

Etäkokous

Läsnä
puheenjohtaja Sanni Grahn-Laasonen kok
varapuheenjohtaja Hanna Kosonen kesk
jäsen Atte Harjanne vihr
jäsen Mari Holopainen vihr (4, 5) (3 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Eeva Kalli kesk
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Matias Mäkynen sd
jäsen Raimo Piirainen sd (4, 5) (3 osittain)
jäsen Sakari Puisto ps (1, 2) (3 osittain)
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Janne Sankelo kok
jäsen Veikko Vallin ps
jäsen Tuula Väätäinen sd
jäsen Johannes Yrttiaho vas (3 osittain)
varajäsen Juha Mäenpää ps (3 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Teija Miller
valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 12 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 9/2022 vp

Valiokunnan lausunto SiVL 2/2022 vp liite A 3
Valiokunnan lausunto LiVL 4/2022 vp liite B 3
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta liite C 3
Lisäselvitys HE 9/2022 vp TaV 22.02.2022 työ- ja elinkeinoministeriö Asiantuntijalausunto liite D 3

Lisäselvitys HE 9/2022 vp TaV 22.02.2022 professori Otto Toivanen Asiantuntijalausunto liite E 3
Lisäselvitys HE 9/2022 vp TaV 22.02.2022 toimitusjohtaja Riku Kallioniemi, Jääkiekon SM-liiga Oy Asiantuntijalausunto liite F 3
Lisäselvitys HE 9/2022 vp TaV 22.02.2022 Suomen Yrittäjät ry Asiantuntijalausunto liite G 3
Lisäselvitys HE 9/2022 vp TaV 22.02.2022 Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry Asiantuntijalausunto liite H 3

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- työ- ja elinkeinoministeriö, liite
- professori Otto Toivanen, liite
- toimitusjohtaja Riku Kallioniemi, Jääkiekon SM-liiga Oy, liite
- Suomen Yrittäjät ry, liite
- Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry, liite

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 21.2.2022 jaetun mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Perustelujen 4. kappaleen 3. virkkeeseen lisättiin sanat ”ja sen rajoitustoimista”.

Perustelujen 20. kappaleen jälkeen lisätiin kappale: ”Talousvaliokunta katsoo, että yli kaksi vuotta jatkuneesta pandemiasta on tullut osa yritysten liiketoimintaympäristöä. Siten laajojen ja yleisten tukien perusteet vähenevät. Taudin leviämisen estämiseksi on kuitenkin yhä voimassa kohdennettuja rajoituksia, jotka tosiasiallisesti kaventavat elinkeinovapautta. Oikeudenmukaisuussyistä elinkeinovapauden rajoittamisesta aiheutuneiden vahinkojen korvaaminen on säilynyt keskeisenä perusteena suorien tukien jatkamiselle.”

Perustelujen 21. kappaleen 2. virke muutettiin kuulumaan: ”Jatkossa tulee tarkastella, pystyttäisiinkö tukien tavoitteita saavuttamaan ottamalla rinnalle julkiselle taloudelle kevyempiä ja tuen saajan omaa aktiivisuutta painottavia keinoja.”

Perustelujen 24. kappaleen 5. virkkeeksi lisättiin: ”Lisäksi ehdotettua sääntelyä oli tarpeen korjata valiokuntavaiheessa.”

Lisättiin yksityiskohtaiset perustelut:

”Laki yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

5 a §. Toimitilojen sulkemisesta johtuva korvaus.

Kun 5 a §:n ensimmäisestä momentista poistetaan sana ”pienestä”, lainkohdan soveltamista ei rajoiteta yrityksen koon mukaan. EU-valtiontukilainsäädäntö mahdollistaa pienten yritysten korvauksen maksamisen myös suurille yrityksille, edellyttäen että korvauksen summaa tai ylärajoja eikä konsernikohtaista maksimisummaa nosteta. Suuret, yli 50 henkilöä työllistävät yritykset saisivat siten tämän lain mukaisia korvauksia samalla periaat-

teella kuin pienemmät. Muutos avaisi mahdollisuuden nopeampaan tuen saantiin myös isoille yrityksille, joita koskeva erillinen tukimuoto on vielä valmistelussa ja neuvotteluissa EU:n komission kanssa.

Talousvaliokunta huomauttaa, että suurilla yrityksillä on joka tapauksessa mahdollisuus hakea vaihtoehtoisesti kustannustukea. Nyt ehdotettu muutos on käytännössä joustomekanismi sulkemiskorvaus- ja kustannustuki-instrumenttien välillä. Käytännön vaikutus on, että muutoksen myötä suuret toimijat voisivat saada tukea aikaisemmin. Talousvaliokunta arvioi, että pandemian tässä vaiheessa tällä tukimahdollisuuden varhaistamisella voi olla merkittäväkin vaikutus tuen hakijalle. Talousvaliokunnan saaman selvityksen mukaan suurille yrityksille suunnatun kiinteiden kattamattomien kustannusten tuen valmistelu on kesken ja edellyttää komission hyväksymisen. Vaikka 5 a §:n muutoksen kautta avautuisi nopeampi mahdollisuus isoille yrityksille hakea tukea, tämä ei missään tapauksessa vähennä painetta suurten yritysten tuen ripeään lainvalmisteluun.”

Valiokunnan päätösehdotuksessa Lain yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta 5 a §:n ensimmäisestä momentista poistettiin sana ”pienelle”.

Valiokunnan 1. lausumaehdotuksesta poistettiin sanat ”selvittämään” ja ”Helsinki GSE:n” ja lausumaehdotukseen lisättiin sana ”välittömästi”.

Valiokunnan 2. lausumaehdotukseen lisättiin sanat ”sekä kansainvälisen toimialoittain jäsennettyä vertailua sisältävän”. Lausumaehdotuksen sana ”kevätistuntokauden” korvattiin sanalla ”maaliskuun”.

Ed. Vallin ehdotti ed. Reijosen kannattamana, että mietintö saisi vastalauseesta ilmenevän sisällön. Äänestyksessä Vallinin ehdotuksesta mietintöluonnosta vastaan mietintöluonnos voitti äänin 12—3 (0 tyhjää).

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Mietintöön jätettiin vastalause: ps

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

5. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on etäkokous keskiviikkona 23.2.2022 klo 11.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Teija Miller

Valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen